

Az eredeti papír alapú dokumentummal mindenben megegyező elektronikus másolat

DR. GÁLDI NÓRA EGYÉNI ÜGYVÉD

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG

Ügyszám:

IV/00625-2/2022

2022 APR 21.

e-mail

Kezelőiroda:

Melléklet:

1 db

Ügyszám: IV/625-1/2022.

az Alkotmánybíróság részére

Tisztelt Alkotmánybíróság!

A *Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség*

a korábban igazolt jogi képviselje, *dr. Gáldi Nóra* ügyvéd

igazgató útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján az Alkotmánybíróság IV/625-1/2022. sz. hiánypótlási felhívásában foglaltakra – az alábbi, kiegészített

alkotmányjogi panaszt

nyújt be, amelynek keretében kéri, hogy a tisztelt Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.IV.35.589/2021/2. sz. végzését semmisítse meg.

1. A panaszos, mint köznevelési intézményfenntartó 2020. november 2. napján terjesztette elő a Magyar Államkincstárhoz a 2020. szeptember 1-től 2020. december 31-ig terjedő időszakra vonatkozó költségvetési támogatás pótigénylését.

A panaszos kérte, hogy a Magyar Államkincstár Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló 2019. évi LXXI. tv. (a továbbiakban: Kvtv.) 40.§ (1) bek. b.) pontjában meghatározott működési támogatásra való jogosultságát állapítsa meg a fenti időszak vonatkozásában.

Az első fokon eljáró Magyar Államkincstár Budapesti és Pest Megyei Igazgatóság (a továbbiakban: Igazgatóság) BPM-ÁHI/5024-2/2020. számú határozatában – korábbi jogellenes gyakorlatának megfelelően – rögzítette, hogy a Fenntartó a kiegészítő támogatásra nem jogosult, mivel nem szerepel a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. tv. (a továbbiakban: Ehtv.) mellékletében, illetve nem olyan egyháznak a belső jogi személye, amely az említett mellékletben szerepel.

Az igazgatóság a fenti indokok alapján elutasította a panaszos egyházi kiegészítő támogatásra vonatkozó igénylését.

A panaszos az első fokú határozat ellen fellebbezéssel élt. A Magyar Államkincstár Önkormányzati Főosztály ÖNKFO/63-2/2021. iktatószámú határozatával az elsőfokú

határozatot helybenhagyta, a 2020. szeptember-december közötti időszakra vonatkozó működési támogatás iránti igényt elutasította.

A panaszos a határozat bírósági felülvizsgálata iránt keresetet terjesztett elő, amelyet a Fővárosi Törvényszék 37.K.703.347/2021/8. számú ítéletével elutasított. A panaszos a Fővárosi Törvényszék ítéletének felülvizsgálatát kezdeményezte, a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.V.35.589/2021/2. sz. végzésével a felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadta.

2. Az Abtv. 27. §-a szerint az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette. Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. Az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani.

A panaszos a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló 1990. évi IV. törvény alapján nyilvántartott egyházként 1990. évtől folytatta tevékenységét. A panaszos a 2012. január 1-i hatályba lépett 2011. évi CCVI. tv. alapján nem kapott egyházi státuszt. A 6/2013. (III. 1.) AB határozattal (a továbbiakban: ABh.) Alkotmánybíróság – részben a panaszos indítványára – a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény (a továbbiakban: Ehtv.) több rendelkezését a hatálybalépésére visszamenőleges hatállyal megsemmisítette, illetve megállapította, hogy azok a hatálybalépésüktől kezdődően nem alkalmazhatóak.

Az ABh. indokolásának [215] pontja kifejezetten rögzítette, hogy a panaszos az egyházi jogállását nem veszítette el.

A Magyar Államkincstár határozata, a Fővárosi Törvényszéknek és a Kúriának az azt jóváhagyó ítéletei sértik a panaszosnak az Alaptörvény VII. cikk (1) bekezdésében elismert, a vallásszabadsághoz való jogát, ellentétesek a fentiekben hivatkozott ABh. rendelkezéseivel, illetőleg az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésébe ütköző önkényes megkülönböztetést eredményeznek. Az alkotmányellenes megkülönböztetés összehasonlítható – azonos csoportba tartozó – körben, a szociális intézmények fenntartói viszonylatában áll fenn. A panaszossal szemben hátrányos az a megkülönböztetés, amely a Kvtv. 40.§ (1) bekezdés b) pontjában meghatározott működési támogatásra való jogosultságát nem ismeri el.

3. Az ABh. indokolásának [215] pontja kifejezetten rögzítette, hogy a panaszos az egyházi jogállását nem veszítette el.

Az Alkotmánybíróság ezen döntése erga omnes hatállyal bír, az mindenkire nézve kötelezően, az Alaptörvény VII. cikk (1) bekezdéséből következően mondta ki, hogy a panaszos az egyházi jogállását nem veszítette el, továbbra is egyháznak minősül.

A panaszos álláspontja szerint az eljáró hatóságok és a bíróságok a jogszabályokat az Alaptörvény 28. cikke és az Abtv. 39. § (1) bekezdése alapján nem értelmezhetik másként, mint ahogy azokat az Alkotmánybíróság egy adott alapjog vonatkozásában értelmezte. Ebből

következően a panaszos álláspontja szerint sérti az Alaptörvény VII. cikk (1) bekezdését az a bírói döntés, amely az Alkotmánybíróság döntésétől eltérően értelmezi az Ehtv. és a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. rendelkezéseit.

Ellenkező jogértelmezés elfogadása esetén az Alkotmánybíróság határozatai kiüresedhetnének, mivel az eljáró hatóságok és bíróságok a saját kedvük és kényük szerint dönthetnének arról, hogy eljárásuk során követik-e az Alkotmánybíróság döntésében foglaltakat. A contra legem jogalkalmazás jelen esetben megalapozza az alaptörvény ellenességét. A támadott Kúria ítélet ugyanis sérti az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdését, mivel az eljáró bíróság a panaszosnak az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdésében foglalt jogait azáltal sértette meg, hogy egy mindenkire kötelező érvényű jogszabályt figyelmen kívül hagyott.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, észszerű határidőn belül bírálja el. Az eljáró bíróság a sérelmezett ítéletet az Abh-ban foglaltak és az Abtv-ben előírt kötelezettséget figyelmen kívül hagyva hozta meg, mellyel sérült a panaszosnak a tisztességes bírósági eljáráshoz való joga.

4. A panaszos 2013. szeptember 1. napját követően kérte egyházkénti elismerését az illetékes minisztertől az Ehtv. 2019. április 14. napjáig hatályos 33.§ (1) bekezdése szerint. Az eljárás a panaszos képviselőjének 2014. júniusi bizottsági meghallgatását követően az Országgyűlés elé került, ahol 2019. április 14. napjáig folyamatban volt, majd az Ehtv. 2019. április 15. napján hatályba lépett módosítása alapján megszűnt.

Jelen ügy alapját képező közigazgatási eljárás tárgya a panaszost mint köznevelési intézmény fenntartót 2020. évben megillető működési - egyházi kiegészítő - támogatás. A panaszos mint egyházi intézményfenntartó a 2020. szeptember 1. és 2020. december 31. közötti időszakban 229/2012. (VIII.28.) Korm. rend. alapján jelzett létszámadatok szerint, a Kvtv. 40.§ (1) bek. b.) pontja, valamint a Kvtv. 7. sz. melléklet II. pontja alapján összesen 121.473.333 Ft –forint - működési támogatásra jogosult.

5. Megjegyzi a panaszos, hogy tisztában van azzal, hogy az Abh. meghozatala óta megváltozott a szabályozási környezet mind az Alaptörvény, mind pedig az Ehtv. vonatkozásában, így a közigazgatási hatósági eljárásban az időközben bekövetkezett jogszabályváltozásokra figyelemmel kellene a hatóságnak új határozatot hoznia. Ettől függetlenül kiemelkedő alkotmányjogi jelentőséget tulajdonít a panaszos annak a kérdésnek, hogy az Alkotmánybíróság határozatai mennyiben kötik az azt követően eljáró hatóságokat és bíróságokat, így az alkotmányjogi panasz az időközben bekövetkezett jogszabályváltozásoktól függetlenül kiemelkedő fontossággal bír.

Nem eshet a panaszos terhére az a körülmény, hogy a 2013-ban kezdeményezett egyházi elismerési eljárás 2019. április 14-ig nem vezetett eredményre, majd a törvény erejénél fogva megszűnt.

A panaszos az Ehtv. 2019. április 15. napján hatályba lépett rendelkezései alapján a Fővárosi Törvényszék előtt ismételt kezdeményezte nyilvántartásba vett ill. bejegyzett egyházkénti nyilvántartásba vételét. A Fővárosi Törvényszék 2021. novemberében megállapította, hogy a panaszos 2019. április 15-i hatállyal az Ehtv. 9/D. szerinti nyilvántartásba vett egyház.

A 27/2014. (VII. 23.) AB határozat a jelenleg is hatályos, az Alaptörvény ötödik módosításával megállapított alaptörvényi rendelkezések értelmezése és alkalmazása során rögzítette, hogy „[a] vallási közösségek sajátos jogi formában történő – az államtól különvált, önálló – működésének lehetővé tétele az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a vallásszabadsághoz való jog gyakorlásának ugyan nem feltétele, de ahhoz szorosan hozzátartozik” {Indokolás [39]}

Az Abh. szerint „[a]z állam a vallásszabadsághoz való jog alapján létrejött szervezetek és közösségek jogi személyé válásának feltételeit az illető szervezet vagy közösség sajátosságának megfelelően szabályozhatja. (...) a vallási közösség jogállás megszerzésére vonatkozó állami döntés nem lehet önkényes, (...) Az eljárás tisztességes volta a vallási közösség jogállásról való döntéssel kapcsolatban azért is különösen fontos, hogy ne merülhessen fel kétség a tekintetben, hogy az állam a világnézeti semlegesség elvének megfelelően, az érintett vallási közösség hátrányos megkülönböztetése nélkül járt el [XV. cikk (2) bekezdés]. (...) Az Alkotmánybíróság (...) hangsúlyozza, hogy (...) az államnak különös figyelemmel kell lennie a vallásszabadsághoz való jog sajátosságaira, valamint arra, hogy valamely vallási közösség ne kerüljön sem más vallási közösségekhez, sem pedig velük összehasonlítható helyzetben lévő más szervezetekhez képest indokolatlanul hátrányos helyzetbe [Alaptörvény VII. cikk, XV. cikk]. {vö. Abh., Indokolás [153]}” {Indokolás [46]-[48]}

Az Abh. arra is rámutatott hogy „az állam meghatározhat feltételeket a vallási közösségek számára hozzáférhető jogosultságok megszerzése (...) vonatkozásában is. Ugyanakkor – az Alaptörvény VII. és XV. cikkéből eredően, a semlegességnek és az önkényes hátrányos megkülönböztetés tilalmának tartalmi garanciáiként – ezeknek a feltételeknek tárgyilagosnak és ésszerűnek kell lenniük, továbbá igazodniuk kell az adott jogosultság, valamint az együttműködéssel érintett közösségi célok sajátosságaihoz és a vallásszabadsághoz való jognak az ezekhez való viszonyához. Az Alkotmánybíróság rámutat arra is, hogy egyébként az Alaptörvénnyel összhangban lévő tartalmi elismerési feltételek meghatározása esetén is alkotmányossági kérdést vetne fel, ha összehasonlítható szervezetek közül a törvényhozó egyesek számára megadna egy adott jogosultságot vagy szervezeti formát, míg másokat önkényesen kizárna ebből, vagy aránytalanul nehezzé tenné számukra ennek megszerzését {vö. 8/1993. (II. 27.) AB határozat, ABH 1993, 99, 101.; Abh., Indokolás [132]}.” {Indokolás [55]-[56]}

Az Alaptörvény VII. cikk (1) bekezdésében elismert vallásszabadság jogával szorosan összekapcsolódva, mintegy annak külön is nevesített részjogosítványaként ismeri el az Alaptörvény VII. cikk (2) bekezdése a törvényi formában működő vallási közösségek létrehozásának, állami elismerésének és autonómiájának jogát. Ezeket a jogokat az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésére is figyelemmel indokolatlan megkülönböztetés nélkül kell biztosítani az államnak. Az önkényes megkülönböztetés alapjogok tekintetében sérti az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdését, így ha önkényes feltételeket határoz meg a vallási közösségként való elismeréshez a jogalkotó, azzal megsérti az Alaptörvény VII. cikk (1) és (2) bekezdésében elismert jogával összefüggésben az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdését.

A vallási közösségekre vonatkozó, immár tíz éve húzódó, jelentős számú alkotmánybírósági és nemzetközi emberi jogi elmarasztalásokkal tarkított szabályozási folyamat a panaszos álláspontja szerint egységet alkot, amelyet alátámaszt az is, hogy a panaszos esetében a kérelem előterjesztésére az Ehtv. hatálybalépésével okozott jogsérelem orvoslásaként, tíz

évrnyi jogbizonytalanság után került sor. Az a körülmény, hogy ezen idő alatt a jogalkotó az Alkotmánybíróság által is kimondottan politikai mérlegelés alapján az Ehtv. mellékletébe felvett egyes, a panaszosnál kisebb társadalmi támogatottságú vallási közösségeket, nem szolgálhat indokul a panaszos hátrányos megkülönböztetésére. Természetesen a panaszos nem ezen vallási közösségek jogainak elvételeit kívánja, pusztán annyit, hogy az állam jogsértései ne igazolhassák a továbbiakban a panaszos hátrányos megkülönböztetését – vagyis nyíljon a panaszosnak lehetősége arra, hogy nálánál kisebb társadalmi támogatottságú vallási közösségekkel azonos jogokat élvezhessen.

Megjegyzzi a panaszos, hogy miután 10 év és számos alkotmánybíróági döntés után végre visszakaphatta a technikai számát, az első évben már 39.815 (!) adózó ajánlotta fel számára az szája 1%-ot, fényesen bizonyítva ezzel a társadalmi támogatottságának meglétét.

Ettől a tíz éves kálváriától a panaszos azért sem tud elvonatkoztatni, mivel az állam sorozatos alkotmánybíróági és nemzetközi jogi elmarasztalásoktól függetlenül rendre és újra olyan szabályokat próbált alkotni, amelyek így vagy úgy, akár látszólag semleges eljárási vagy tartalmi feltételek támasztásával, de ténylegesen a joggal való visszaélés kategóriájába esve lehetetlenné teszik a panaszos számára a társadalmi támogatottságához és a közfeladatok ellátásában való közreműködéséhez igazodó egyházi státusz elnyerését.

6. A panaszos a felülvizsgálati eljárás, valamint az azt megelőző közigazgatási hatósági és bírósági eljárás során kérelmezőként járt el, így az ügyben érintettnek minősül.

A panaszos a rendelkezésére álló rendes és rendkívüli jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, illetőleg a Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadta.

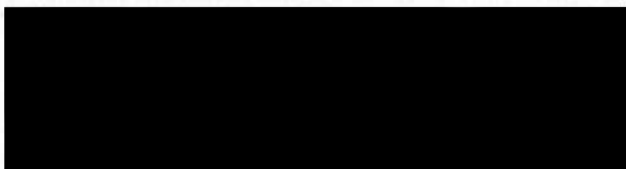
A bírói döntést annak alaptörvény-ellenessége érdemben befolyásolta, hiszen annak tárgya kifejezetten az volt, hogy az eljáró hatóság jogszerűen állapította-e meg a panaszost megillető költségvetési támogatás összegét.

A Kúria Kfv.IV.35.589/2021/2. sz. végzését a panaszos 2021. 12. 16-án kapta kézhez, így a hatvannapos törvényi határidőn belül kerül benyújtásra a panasz.

A panaszos neve nyilvánosságra hozatalához, az indítvány közzétételéhez hozzájárul, a szükséges nyilatkozatot csatolom.

Budapest, 2022. 04. 21.

Tisztelettel:

Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség
panaszos
jogi képviselő: Dr. Gáldi Nóra ügyvéd